

Konkursy w 2015 r.

Do 31.12.2015 ogłoszono łącznie 10 konkursów:

- 5 współfinansowanych z EFS, na kwotę 28,5 mln euro
- 5 współfinansowanych z EFRR, na kwotę 52 mln euro

Do 31.12.2015 ogłoszono 1 nabór pozakonkursowy

- współfinansowany z EFS, na kwotę ponad 13,8 mln euro

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY – konkursy z zakończonymi naborami

TRYB KONKURSOWY:

- **Poddziałanie 8.4.2 Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (alokacja: 5.000.000 euro) – konkurs w ramach polityki terytorialnej**

Celem konkursu jest tworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, czyli przede wszystkim żłobków, w tym dla dzieci niepełnosprawnych. Ponadto możliwe jest także przeszkolenie dla osób, które chciałyby stać się dziennym opiekunem, a także zatrudnienie przez gminę dziennych opiekunów. Odbiorcami wsparcia będą dzieci do lat 3 i ich rodzice, w szczególności powracający do pracy po urloпах macierzyńskich, rodzicielskich i wychowawczych.

Wpłynęło 18 wniosków na kwotę dofinansowanie prawie 19 mln zł.

- **Poddziałanie 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne (alokacja: 10.000.000 euro) – konkurs w ramach polityki terytorialnej**

Działania w ramach tego konkursu będą skierowane do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej, w tym do osób długotrwale bezrobotnych. Każda z takich osób otrzyma zindywidualizowaną pomoc, która powinna się zakończyć znalezieniem pracy. Pomoc ta ma być również skierowana do osób niepełnosprawnych.

Wpłynęło 35 wniosków na kwotę dofinansowanie ponad 23 mln zł.

- **Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych (alokacja: 10.000.000 euro)**

Wsparcie w ramach konkursu ma być skierowane na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi, w tym starszymi i z niepełnosprawnościami świadczone w lokalnej społeczności. Dofinansowanie może dotyczyć:

- a) tworzenia i rozwój oferty placówek wsparcia i opieki np. dziennych domów pobytu, środowiskowych domów samopomocy, klubów samopomocy, mieszkań wspomaganych, innych ośrodków zapewniających opiekę dzienną i całodobową.
- b) rozwojowi niestacjonarnych usług opiekuńczych,
- c) likwidowania barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków),
- d) podnoszenia umiejętności opiekunów faktycznych służące poprawie jakości usług opiekuńczych (m.in.: kształcenie, poradnictwo).

Ponadto konkurs jest skierowany dla rodzin zastępczych i innych form pieczy zastępczej. Rodzice w rodzinach zastępczych lub też kandydaci na rodziców, a także osoby prowadzące rodzinne domy dziecka, dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego będą mogli brać udział w szkoleniach, otrzymując usługi doradcze. Ponadto wsparcie uzyskują także członkowie rodzin naturalnych i zastępczych opiekującymi się osobami z niepełnosprawnościami, w tym terapię rodzinną.

Celem konkursu jest także rozwój usług w mieszkaniach chronionych i mieszkaniach treningowych (poradnictwo praca socjalna), które powinny doprowadzić do usamodzielnienia się osób w nich mieszkających.

Dla wszystkich powyżej wymienionych zadań uzupełniająco powinny towarzyszyć usługi edukacyjne, terapeutyczne, poradnictwo prawne dla rodzin, poradnictwo psychologiczne.

Wpłynęło **55** wniosków na kwotę dofinansowanie ponad **74** mln zł.

- **Poddziałanie 10.2.3 Kształcenie zawodowe (alokacja: 2.500.000 euro)**

Celem konkursu jest zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół zawodowych, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego

Dofinansowanie będzie przeznaczone na organizację wysokiej jakości staży i praktyk zawodowych dla uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego i ogólnego we współpracy z pracodawcami. Ważnym elementem projektów powinno być też podniesienie kwalifikacji i kompetencji opiekunów praktykantów i stażystów, bezpośrednio u pracodawców.

Wpłynęło **29** wniosków na kwotę dofinansowanie ponad **15** mln zł.

- **Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR (alokacja: 1.000.000 euro)**

Konkurs był skierowany do organizacji pozarządowych/Lokalnych Grup Działania na wsparcie przygotowawcze, w tym szkolenie i tworzenie sieci kontaktów w celu przygotowania i wdrożenia strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR) w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców.

Dofinansowanie otrzymało **6** wniosków na kwotę prawie **750** tys. zł.

TRYB POZAKONKURSOWY:

- **Poddziałanie 8.1 Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy (alokacja: 13.851.407 euro)**

Celem konkursu dla Powiatowych Urzędów Pracy jest zwiększenie zatrudnienia osób powyżej 29 roku życia znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób powyżej 50 roku życia, osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach.

W ramach projektów należało zidentyfikować potrzeby osób bezrobotnych w ramach Indywidualnych Planów Działań, a następnie skierować osobę bezrobotną na odpowiednio dobrane szkolenia zawodowe, specjalistyczne kursy czy studia podyplomowe. Możliwe będzie też organizowanie staży u pracodawców, doposażenie stanowiska czy też jego subsydiowanie. Ponadto osoby bezrobotne będą mogły otrzymać bezzwrotną dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz doradztwo i szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Dofinansowanie otrzymało **20** wniosków na ponad **54 mln zł**.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO – konkursy z zakończonymi naborami

- **Działanie 4.4 Ochrona i rozwój zasobów kultury (alokacja: 1.500.000 euro)**

Dofinansowanie w ramach konkursu można było uzyskać na prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane w obiektach zabytkowych, w otoczeniu zabytku i na obszarach zabytkowych, obszarach przemysłowych o wartościach historycznych oraz projekty polegające na konserwacji zabytków ruchomych i materiałów archiwalnych stanowiących dziedzictwo dokumentacyjne.

O wsparcie mogły ubiegać się między innymi jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz organy władzy i administracji rządowej.

Pozytywną ocenę otrzymał **1** wniosek na kwotę prawie **4,3 mln zł**.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO – konkursy w trakcie naboru

- **Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie procesów badawczo-rozwojowych (alokacja: 16.000.000 euro)**

Termin naboru: 2016-03-31

Dofinansowanie będą mogły uzyskać przedsiębiorstwa na:

- a) prowadzenie prac badawczo-rozwojowych,
- b) bony na zakup przez MŚP prac badawczo-rozwojowych w jednostkach naukowych,
- c) bony na patent - obejmujące pokrycie kosztów związanych ze zgłoszeniem do właściwego organu wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego w celu uzyskania ochrony przyznawanej

przez krajowe, regionalne, unijne lub międzynarodowe organy ochrony własności przemysłowej, a także prowadzenie analiz czystości patentowej.

- **Poddziałanie 1.5.2 Wsparcie procesu umiędzynarodowienia przedsiębiorstw (alokacja:15.000.000 euro)**

Termin naboru: Nabór wniosków będzie prowadzony od dnia 30 grudnia 2015 r. w sposób ciągły do osiągnięcia 100% alokacji środków finansowych przeznaczonych na konkurs lub do zamknięcia konkursu odpowiednią decyzją Instytucji Zarządzającej RPO.

W ramach tego konkursu przedsiębiorstwa (mikro, małe i średnie) będą mogły skorzystać z usług doradczych w zakresie podejmowania i rozwijania działalności eksportowej m.in. poprzez tworzenia strategii eksportowych, międzynarodowych strategii marketingowych, badań i analiz potencjału eksportowego przedsiębiorstw, strategii finansowania przedsięwzięć eksportowych, doradztwo prawne związane z wejściem na rynek zagraniczny

Ponadto będzie w ramach projektów przedsiębiorstwa (mikro, małe i średnie) będą miały szansę wziąć udział w międzynarodowych targach i wystawach oraz w misjach gospodarczych.

- **Działanie 4.2 Gospodarka odpadami (alokacja: 16.500.000 euro)**

Termin naboru: 2016-02-29

Dofinansowanie otrzymają inwestycje w infrastrukturę niezbędną do zapewnienia kompleksowej gospodarki odpadami komunalnymi w regionie tj. budowę i rozbudowę infrastruktury do selektywnej zbiórki i przetwarzania odpadów komunalnych: papieru, metali, plastiku, szkła, odpadów biodegradowalnych oraz pozostałych odpadów komunalnych. Powyższe inwestycje będą uzupełnione o działania informacyjne i edukacyjne dot. selektywnej zbiórki odpadów dla mieszkańców województwa.

Ostatecznym odbiorcą wsparcia będą jednostki samorządu terytorialnego (gminy).

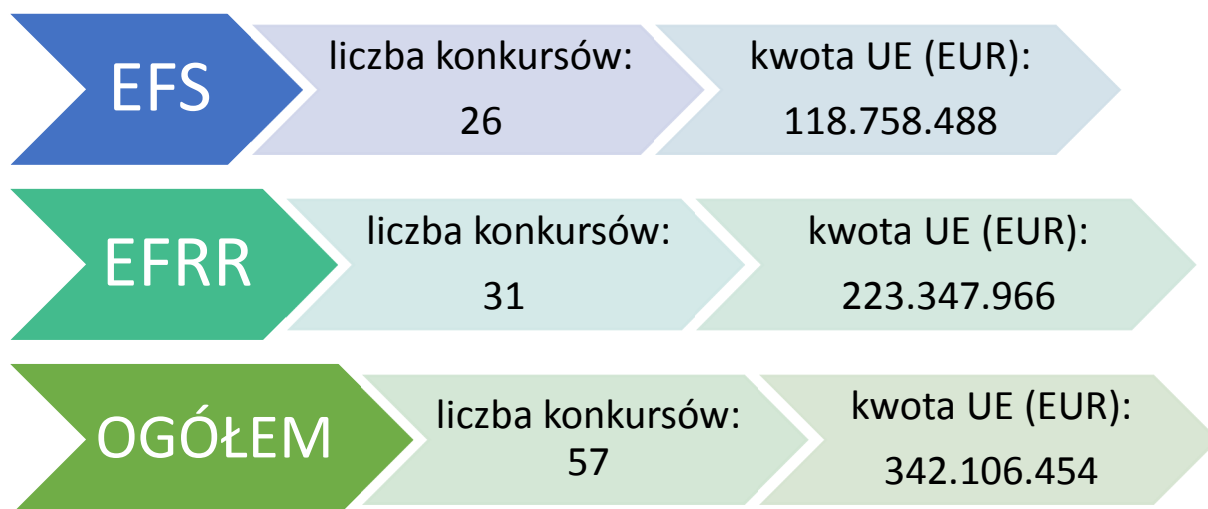
- **Działanie 4.4 Ochrona i rozwój zasobów kultury - 3.000.000 euro**

Termin naboru: Nabór wniosków będzie prowadzony od dnia 28 grudnia 2015 r. w sposób ciągły do osiągnięcia 100% alokacji środków finansowych przeznaczonych na konkurs lub do zamknięcia konkursu odpowiednią decyzją Instytucji Zarządzającej RPO.

Dofinansowanie otrzymają projekty dotyczące organizacji imprez kulturalnych, które wykazują znaczny wpływ na gospodarkę regionalną (w tym tworzeniu miejsc pracy) i znaczny wkład w osiągnięcie celów Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w ramach Obszaru priorytetowego Kultura.

Szeroki zakres podmiotów do wsparcia – między innymi przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego oraz kościoły i związki wyznaniowe.

Konkursy w 2016 r.

TRYB POZAKONKURSOWY - EFS

- **Poddziałanie 8.1 Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy (Alokacja: 37 264 860 zł).**

Powtórzenie konkursu dla Powiatowych Urzędów Pracy z 2015 r.

Wpłynęło **20** projektów na kwotę dofinansowania prawie **32 mln zł**.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO – konkursy ogłoszone

TRYB KONKURSOWY

- **Poddziałanie 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym**

Trzy terminy naborów:

- 1) **29.03.2016 r. – 15.04.2016 r. – alokacja: 5 000 000,00 euro**
- 2) **18.07.2016 r. - 29.07.2016 r. – alokacja: 9 000 000,00 euro**
- 3) **12.12.2016 r. – 30.12.2016 r. – alokacja: 6 700 721,00 euro**

Dofinansowanie będą mogły otrzymać inwestycje dot. głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej budynków publicznych, w tym m.in.: ocieplenie obiektu, wymiana pokrycia dachu, okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne wraz z instalacją, przebudowę systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji oraz zastosowanie systemów zarządzania budynkiem, budowę i przebudowę instalacji

Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) w modernizowanych energetycznie budynkach, instalacje systemów chłodzących, w tym również z OZE.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO - konkursy planowane do ogłoszenia

I kwartał 2016 r. – 2 konkursy

- **Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym – alokacja 5 000 000 euro**

Celem konkursu jest wsparcie inwestycji związanych ze wzrostem efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. Jest to jeden z trzech konkursów planowanych w 2016 r. na wsparcie tego rodzaju projektów.

Beneficjenci – m.in. jednostki samorządu terytorialnego

- **Poddziałanie 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną – alokacja 5 000 000 euro**

Celem konkursu jest utworzenie nowych miejsc przedszkolnych i zwiększenie dostępności do przedszkoli w województwie.

Możliwa będzie budowa, rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja, remont obiektów na potrzeby świadczenia usług wychowania przedszkolnego (przedszkoli lub innych form edukacji przedszkolnej) wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu, w tym również wyposażeniem placów zabaw.

Beneficjenci – m.in. jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe.

II kwartał 2016 r. – 12 konkursów

- **Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie procesów badawczo-rozwojowych – alokacja 25 900 000 euro**

Wsparcie uzyskają przedsiębiorstwa na stworzenie lub rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach w szczególności zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

- **Poddziałanie 1.3.1 Wsparcie procesów badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach akademickich – alokacja 5 000 000 euro**

W ramach konkursu wsparcie uzyskają przedsiębiorstwa powiązane z jednostkami naukowymi (tzw. odpryskowe) na zaplecze B+R, jak i prace badawczo-rozwojowe, w tym ochronę własności przemysłowej.

- **Poddziałanie 1.6.2 Dotacje dla innowacyjnych MŚP – alokacja 10 000 000 euro**

Uzyskane przez sektor MŚP dotacje będą mogły zostać przeznaczone na zakup m.in. środków trwałych (maszyn, urządzeń), które będą służyć rozszerzeniu obecnej działalności przedsiębiorstwa poprzez wprowadzenie nowych produktów/usług na rynek.

Możliwe też będzie wdrażanie w przedsiębiorstwach wyników prac badawczo-rozwojowych także w celu wprowadzenia na rynek nowych produktów, procesów lub usług.

- **Działanie 3.1 Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych – alokacja - 7 679 530 euro**

W konkursie dofinansowanie uzyskają inwestycje związane z budową i modernizacją sieci elektroenergetycznych (niskiego i średniego napięcia poniżej 110 kV) dedykowanych przyłączaniu nowych jednostek wytwórczych z Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE).

Beneficjenci – przedsiębiorstwa.

- **Poddziałanie 4.1.1 Poprawa ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałanie suszy – alokacja 5 000 000 euro**

Celem konkursu jest zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w regionie. Dofinansowanie otrzymają projekty z zakresu małej retencji tj.:

a) budowa lub remont urządzeń służących do retencjonowania wód (np. jazy, zastawki, zbiorniki, stopnie wodne),

b) przedsięwzięcia przywracające zdolności retencyjne naturalnych terenów podmokłych, odtwarzające tereny podmokłe, przywracające naturalne koryta rzeczne.

Wsparcie m.in. dla jednostek samorządu terytorialnego, ich związków, stowarzyszeń i jednostek organizacyjnych, partnerów prywatnych w formule ppp.

- **Działanie 4.4 Ochrona i rozwój zasobów kultury – alokacja 1 500 000 euro**

Kontynuacja konkursu z 2015 r.

Dofinansowanie w ramach konkursu można było uzyskać na prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane w obiektach zabytkowych, w otoczeniu zabytku i na obszarach zabytkowych, obszarach poprzemysłowych o wartościach historycznych oraz projekty polegające na konserwacji zabytków ruchomych i materiałów archiwalnych stanowiących dziedzictwo dokumentacyjne.

O wsparcie będą mogły ubiegać się między innymi jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz organy władzy i administracji rządowej.

- **Działanie 4.5 Ochrona przyrody – alokacja 1 000 000 euro**

W konkursie będą mogły uzyskać wsparcie projekty związane z ochroną siedlisk i gatunków w szczególności na terenach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, a także budowa, rozbudowa, modernizacja i doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej a także sama edukacja ekologiczna dla mieszkańców regionu. Ponadto, możliwe będzie tworzenie planów ochrony dla obszarów chronionych i sporządzanie inwentaryzacji przyrodniczej. Wsparcie m.in. dla jednostek samorządu terytorialnego, ich związków, stowarzyszeń i jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych, organów władzy i administracji rządowej, przedsiębiorstw.

- **Poddziałanie 6.1.2 - Inwestycje w infrastrukturę społeczną – 2 konkursy**

- 1) Celem pierwszego konkursu jest utworzenie mieszkań socjalnych, wspomaganych i chronionych poprzez przebudowę i remont zdegradowanych budynków - **alokacja 3 500 000 euro**.
- 2) Drugi konkurs ma na celu utworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 poprzez budowę, rozbudowę, nadbudowę, przebudowę, adaptację, remont, modernizację oraz wyposażenie żłobków, klubów dziecięcych, oddziałów żłobkowych – **alokacja 10 000 000 euro**.

Beneficjenci – między innymi jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe oraz kościoły i związki wyznaniowe.

- **Poddziałanie 6.3.2 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego – 2 konkursy**

- 1) Konkurs dedykowany polityce terytorialnej ma dotyczyć budowy, rozbudowy, nadbudowy i wyposażeniu w bazę dydaktyczną nowych obiektów, a także przebudowie, adaptacji, modernizacji, remoncie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną już istniejących obiektów, ukierunkowane na **tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy**, w tym z inteligentnymi specjalizacjami określonymi w RIS - - **Alokacja 5 000 000 euro**.
- 2) Drugi konkurs poza polityką terytorialną ma dotyczyć modernizacji i wyposażenia placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe – **Alokacja 6 000 000 euro**.

Beneficjenci – m.in. jednostki samorządu terytorialnego, podmioty z obszaru kształcenia zawodowego i ustawicznego.

III kwartał 2016 r. – 7 konkursów

- **Działanie 1.1 Publiczna infrastruktura na rzecz badań i innowacji – alokacja 33 896 373 euro**

Konkurs będzie skierowany do jednostek naukowych, również w konsorcjach z przedsiębiorcami, które będą mogły uzyskać dofinansowanie na stworzenie infrastruktury niezbędnej do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych na rzecz przedsiębiorstw, w tym ma zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych. Możliwość współfinansowania infrastruktury B+R musi być powiązana z mechanizmem skutecznej komercjalizacji (wprowadzenia na rynek) wyników prac B+R.

- **Poddziałanie 1.5.3 - Wsparcie procesu umiędzynarodowienia przedsiębiorstw akademickich – 2 000 000 euro**

W ramach tego konkursu przedsiębiorstwa akademickie będą mogły skorzystać z usług doradczych w zakresie podejmowania i rozwijania działalności eksportowej m.in poprzez tworzenia strategii eksportowych, międzynarodowych strategii marketingowych, badań i analiz potencjału eksportowego przedsiębiorstw, strategii finansowania przedsięwzięć eksportowych, doradztwo prawne związane z wejściem na rynek zagraniczny

Ponadto będzie w ramach projektów przedsiębiorcy będą mieli szansę wziąć udział w międzynarodowych targach i wystawach oraz w misjach gospodarczych.

- **Działanie 3.1 Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych – Alokacja -10 000 000 euro**

Konkurs jest skierowany głównie do gmin, które na swoim obszarze planują budować lub modernizować instalacje wytwarzania energii elektrycznej oraz ciepłej (tzw. mikroinstalacji), wykorzystujących w pierwszej kolejności energię słoneczną i geotermalną, ale także biogaz, w budynkach publicznych oraz mieszkaniowych

Beneficjenci – jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa komunalne.

- **Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym – alokacja 9 000 000 euro**

Celem konkursu jest wsparcie inwestycji związanych ze wzrostem efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. Jest to jeden z trzech konkursów planowanych w 2016 r. na wsparcie tego rodzaju projektów.

Beneficjenci – m.in. jednostki samorządu terytorialnego.

- **Poddziałanie 4.1.2 Wzmocnienie systemów ratownictwa chemiczno-ekologicznego i służb ratowniczych - alokacja 800 000 euro**

Konkurs będzie skierowany do Ochotniczych Straży Pożarnych na zakup specjalistycznego sprzętu i wyposażenia obiektów dla OSP, niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych i poważnych awarii.

- **Działanie 4.4 Ochrona i rozwój zasobów kultury – alokacja 4 500 000 euro, konkurs w polityce terytorialnej**

Celem konkursu jest rozwój instytucji kultury. Możliwa będzie ich rozbudowa czy przebudowa (w tym dostosowanie istniejącego obiektu do nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych) wraz zakupem wyposażenia związanego z prowadzeniem działalności kulturalnej, w tym edukacyjnej.

- **Poddziałanie 6.1.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną – alokacja 3 000 000 euro**

Celem konkursu jest zwiększenie dostępności do usług zdrowotnych i podniesienie ich jakości w regionie poprzez m.in. zakup sprzętu medycznego w ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ) i Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej (AOS).

Beneficjenci – przychodnie.

IV kwartał 2016 r. – 5 konkursów

- **Działanie 2.1 Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych – alokacja 6 000 000 euro**

Wsparcie w ramach konkursu ma doprowadzić do możliwości załatwiania spraw z administracją publiczną przez mieszkańców regionu nie wychodząc z domu za pomocą Internetu. Planuje się dofinansowanie zadań prowadzących do:

- rozwoju elektronicznych usług publicznych, w tym projekty z zakresu e-administracji, e-zdrowia, e-kultury;
- informatyzacji podmiotów ze sfery administracji, zdrowia, kultury, a także cyfryzacja, w tym digitalizacja zasobów, jakimi te podmioty dysponują;
- tworzeniu oraz rozwijaniu referencyjnych rejestrów publicznych, w tym geograficznych systemów informacji przestrzennej oraz wsparcie infrastruktury informatycznej integrującej zasoby i organizacje.

Beneficjenci – m.in. jednostki samorządu terytorialnego, sądy, szpitale, przychodnie, organizacje pozarządowe, jednostki naukowe.

- **Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym – alokacja 6 700 721 euro**

Celem konkursu jest wsparcie inwestycji związanych ze wzrostem efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. Jest to jeden z trzech konkursów planowanych w 2016 r. na wsparcie tego rodzaju projektów.

Beneficjenci – m.in. jednostki samorządu terytorialnego.

- **Działanie 3.4 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych – alokacja 16 000 000 euro**

Celem konkursu jest zwiększenie wykorzystanie transportu publicznego w miastach poprzez budowę i przebudowę sieci tramwajowych, zaplecza technicznego do obsługi taboru (zajezdnie tramwajowych i autobusowych, przystanków, wysepek, a także urządzeń dla osób niepełnosprawnych), centrów przesiadkowych wraz z zakupem tramwajów.

Beneficjenci – m.in. jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa.

- **Działanie 4.3 Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej – alokacja 6 000 000 euro**

Konkurs ma doprowadzić do zwiększenia liczby gospodarstw domowych korzystającej z systemu oczyszczania ścieków. Dofinansowanie otrzymają inwestycje polegające na budowie i modernizacji sieci kanalizacyjnej, budowie, przebudowie, modernizacji oczyszczalni ścieków, a także budowie indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (przydomowych oczyszczalni ścieków) na obszarach gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie lub technicznie niezasadna. Możliwe też będzie inwestowanie w systemy zaopatrzenia w wodę, ujęcia i stacje uzdatniania wody, o ile są elementem projektu z zakresu gospodarki ściekowej.

Wsparcie m.in. dla jednostek samorządu terytorialnego, ich związków, stowarzyszeń, partnerów prywatnych w formule ppp.

- **Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych – alokacja 7 000 000 euro**

Celem tego działania jest ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach miejskich i obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie. Inwestycje w tym zakresie muszą wynikać z Lokalnego/Gminnego Programu Rewitalizacji i mają doprowadzić do likwidacji istotnych problemów społecznych, gospodarczych na zdiagnozowanym obszarze do rewitalizacji. Zadania te muszą być ściśle powiązane z działaniami podejmowanymi w ramach EFS.

Beneficjenci – m.in. jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe.

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY – konkursy planowane do ogłoszenia

I kwartał 2016 r. – 5 konkursów

- **Działanie 8.3 Wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia w regionie – alokacja 5 000 000 euro**

O dofinansowanie będą mogły się ubiegać projekty z zakresu rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia obejmujące m.in.:

- a) działania szkoleniowo-doradcze (w tym poradnictwo psychologiczne) dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- b) wsparcie w formie bezwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- c) usługi doradczo-szkoleniowe o charakterze specjalistycznym (indywidualne i grupowe) dla osób rozpoczynających prowadzenia działalności gospodarczej.

Celem konkursu jest utworzenie nowych podmiotów gospodarczych a co za tym idzie nowych miejsc pracy. Na wsparcie przy rozpoczynaniu działalności gospodarczej mogą liczyć m.in. pozostające bez pracy kobiety, osoby powyżej 50 r. ż. i osoby niepełnosprawne.

- **Poddziałanie 8.4.1 Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze – alokacja 5 000 000 euro**

Projekty w ramach tego konkursu mają doprowadzić do powrotu rodziców na rynek pracy po urloпах macierzyńskich, rodzicielskich, wychowawczych poprzez:

1. finansowanie opieki nad dziećmi do lat 3 (np. voucher), obejmujące:

- a) pokrycie kosztów usług bieżącej opieki nad dzieckiem w żłobku lub klubie dziecięcym lub wynagrodzenia dziennego opiekuna,
- b) pokrycie kosztów wynagrodzenia oraz kosztów składek na ubezpieczenie społeczne niani sprawującej opiekę nad dzieckiem, zgodnie z umową o świadczenie usług,

2. działania aktywizacyjne i/lub szkoleniowe wspomagające proces powrotu na rynek pracy (jako uzupełnienie działań polegających na finansowaniu opieki nad dziećmi do lat 3).

- **Poddziałanie 9.2.2 Aktywne włączenie społeczne młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym – alokacja 3 000 000 euro**

Celem konkursu jest przygotowanie indywidualnych planów działań na rzecz poprawy szans na zatrudnienie oraz zdolności funkcjonowania w społeczeństwie młodzieży, wobec której zastosowano sądowy środek wychowawczy lub poprawczy.

- **Poddziałanie 9.4.1 Rozwój podmiotów sektora ekonomii społecznej – alokacja 9 000 000 euro**

Konkurs ma być skierowany do Ośrodków Ekonomii Społecznej z zakresu tworzenia nowych przedsiębiorstw społecznych oraz rozwoju i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej. Ze wsparcia mogą skorzystać m.in. osoby fizyczne chcące założyć działalność w sektorze ekonomii społecznej, jak również same podmioty ekonomii społecznej, w tym ich pracownicy i wolontariusze.

- **Poddziałanie 10.2.1 Wychowanie przedszkolne – alokacja 4 000 000 euro, konkurs dedykowany polityce terytorialnej**

Celem konkursu jest zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych w istniejących obiektach, jak i zakładanie nowych ośrodków. Dofinansowanie otrzymają również dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci, a także doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli (i innych pracowników pedagogicznych ośrodków wychowania przedszkolnego), niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Odbiorcami wsparcia mogą być zarówno dzieci w wieku przedszkolnym i ich nauczyciele, jak i rodzice dzieci z niepełnosprawnościami.

II kwartał 2016 r. – 7 konkursów

- **Poddziałanie 8.2.1 Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia – alokacja 4 851 116 euro**

Dofinansowanie w konkursie ma doprowadzić do zwiększenia zatrudnienia osób powyżej 29 r. ż. znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób powyżej 50 r. ż., osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach

W ramach projektów należało zidentyfikować potrzeby osób pozostających bez pracy w ramach Indywidualnych Planów Działania, a następnie skierować takie osoby na odpowiednio dobrane szkolenia zawodowe, specjalistyczne kursy czy studia podyplomowe. Ponadto możliwa będzie realizację programów staży i praktyk zawodowych u pracodawców, w tym doposażenie i wyposażenie stanowiska pracy, subsydiowane zatrudnienie.

- **Poddziałanie 8.5.2 Wsparcie outplacementowe – alokacja 3 000 000 euro**

Grupą docelową w tym konkursie są osoby zwolnione w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy, przewidziane do zwolnienia lub zagrożone zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz osoby odchodzące z rolnictwa, posiadające gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członkowie ich rodzin ubezpieczeni w KRUS, planujące podjąć zatrudnienia poza rolnictwem.

Wsparcie dla tych osób będzie obejmować m. in. doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania, poradnictwo psychologiczne, pośrednictwo pracy, szkolenia, kursy, studia podyplomowe, staże i praktyki zawodowe przygotowujące do podjęcia pracy w nowym zawodzie.

- **Poddziałanie 10.2.2 Kształcenie ogólne – alokacja 5 000 000 euro, konkurs w ramach polityki terytorialnej**

Celem projektów w ramach tego konkursu ma być rozwijanie **kompetencji kluczowych uczniów** (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języki obce, kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Grupą docelową są m.in. uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne i zawodowe, nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek systemu oświaty oraz rodzice uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

- **Poddziałanie 10.2.3 Kształcenie zawodowe – 2 konkursy**

- 1) Celem pierwszego konkursu jest poprawa jakości, efektywności i atrakcyjności kształcenia zawodowego w regionie – **alokacja 8 000 000 euro**, konkurs w ramach polityki terytorialnej
- 2) Drugi konkurs ma się skupić na działaniach w zakresie praktycznego nauczania zawodu zgodnych z inteligentnymi specjalizacjami regionu – **alokacja 2 000 000 euro**.

Działania w ramach tych konkursów mają doprowadzić do zwiększenia szans na zatrudnienie uczniów szkół zawodowych. Wsparciem objęci zostaną również nauczyciele oraz pracownicy pedagogiczni kształcenia zawodowego.

- **Poddziałanie 10.4.1 Edukacja dorosłych w zakresie kompetencji cyfrowych i języków obcych –alokacja 4 000 000 euro**

W ramach tego konkursu będzie można otrzymać dofinansowanie na szkolenia i kursy **dla osób dorosłych**, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności i kompetencji z zakresu języków obcych czy też kompetencji cyfrowych.

Grupą docelową są osoby dorosłe należące do grup defaworyzowanych, w szczególności osoby o niskich kwalifikacjach i osoby powyżej 50 roku życia.

- **Poddziałanie 10.4.2 Edukacja dorosłych na rzecz rynku pracy – alokacja 4 000 000 euro**

Tak jak w przypadku poprzedniego konkursu celem jest podniesienie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, jednak w zakresie kwalifikacyjnych kursów zawodowych w ramach kształcenia ustawicznego.

Grupa docelowa jak wyżej.

III kwartał 2016 r. – 5 konkursów

- **Podziałanie 8.2.2 Wsparcie osób odchodzących z rolnictwa i rybactwa – alokacja 750 000 euro**

Dofinansowanie w konkursie ma doprowadzić reorientacji zawodowej rolników i rybaków oraz członków ich rodzin, zarejestrowanych jako osoby bezrobotne.

W ramach projektów należało zidentyfikować potrzeby osób bezrobotnych w ramach Indywidualnych Planów Działań, a następnie skierować osobę bezrobotną na odpowiednio dobrane szkolenia zawodowe, specjalistyczne kursy czy studia podyplomowe. Ponadto możliwa będzie realizację programów staży i praktyk zawodowych u pracodawców, w tym doposażenie i wyposażenie stanowiska pracy, subsydiowane zatrudnienie.

- **Poddziałanie 8.4.2 Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – alokacja 9 000 000 euro**

Celem konkursu jest tworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, czyli przede wszystkim żłobków, w tym dla dzieci niepełnosprawnych. Ponadto możliwe jest także przeszkolenie dla osób, które chciałyby stać się dziennym opiekunem, a także zatrudnienie przez gminę dziennych opiekunów. Odbiorcami wsparcia będą dzieci do lat 3 i ich rodzice, w szczególności powracający do pracy po urloпах macierzyńskich, rodzicielskich i wychowawczych.

- **Poddziałanie 8.5.1 Wsparcie dostępu do usług rozwojowych – alokacja 5 763 959 euro**

W ramach tego konkursu wsparcie uzyskają firmy z sektora MŚP oraz ich pracownicy poprzez finansowanie usług rozwojowych obejmujących m.in.:

- działania szkoleniowe, doradcze oraz studia podyplomowe zaprojektowane zgodnie z oczekiwaniami i zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw ukierunkowane na wzmocnienie ich potencjału i konkurencyjności,
- wsparcie doradczo-szkoleniowe dla właścicieli i kadry zarządzającej przedsiębiorstw wspomagające proces zmiany, w tym przekształcenia profilu działalności przedsiębiorstwa, optymalizacji procesów zarządzania oraz budowania strategii rozwoju przedsiębiorstwa.

- **Poddziałanie 8.6.2 Regionalne programy polityki zdrowotnej i profilaktyczne – alokacja 6 000 000 euro**

Wsparcie uzyskają projekty z zakresu profilaktyki zdrowotnej i programy polityki zdrowotnej m.in. dla specyficznych jednostek chorobowych zdefiniowanych jako istotny problem zdrowotny regionu. Grupą docelową będą **osoby pracujące** narażone na wystąpienie czynników negatywnie wpływających na stan zdrowia w miejscu pracy, w szczególności powyżej 50 roku życia, a także **osoby pozostające bez pracy** z przyczyn dotyczących stanu zdrowia, w szczególności powyżej 50 roku życia.

- **Poddziałanie 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne – alokacja 10 000 000 euro, konkurs w ramach polityki terytorialnej**

Działania w ramach tego konkursu będą skierowane do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej, w tym do osób długotrwale

bezrobotnych. Każda z takich osób otrzyma zindywidualizowaną pomoc, która powinna się zakończyć znalezieniem pracy. Pomoc ta ma być również skierowana do osób niepełnosprawnych.

IV kwartał 2016 r. – 3 konkursy

- **Poddziałanie 8.6.1 Wsparcie na rzecz wydłużania aktywności zawodowej mieszkańców – alokacja 500 000 euro**

Wsparcie zostanie skierowane na opracowanie i wdrożenie programów ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy. Grupą docelową będą głównie osoby pracujące narażone na wystąpienie czynników negatywnie wpływających na stan zdrowia w miejscu pracy, w szczególności powyżej 50 roku życia.

- **Poddziałanie 9.3.1 Rozwój usług zdrowotnych – alokacja 10 000 000 euro**

Działania w tym konkursie będą skierowane na rzecz opracowania i wdrożenia programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci i młodzieży zagrożonych niepełnosprawnością, w szczególności dedykowanych dla rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

- **Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych – alokacja 8 000 000 euro**

Wsparcie w ramach konkursu ma być skierowane na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi, w tym starszymi i z niepełnosprawnościami świadczone w lokalnej społeczności. Dofinansowanie może dotyczyć:

- a) tworzenia i rozwój oferty placówek wsparcia i opieki np. dziennych domów pobytu, środowiskowych domów samopomocy, klubów samopomocy, mieszkań wspomaganych, innych ośrodków zapewniających opiekę dzienną i całodobową.
- b) rozwojowi niestacjonarnych usług opiekuńczych,
- c) likwidowania barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków),
- d) podnoszenia umiejętności opiekunów faktycznych służące poprawie jakości usług opiekuńczych (m.in.: kształcenie, poradnictwo).

KONKURSY DLA ZIT WOJEWÓDZKIEGO

II kwartał 2016 r.– 8 konkursów – 5 konkursów w ramach EFRR i 3 konkursy w ramach EFS

- **Poddziałanie 3.5.1 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach ZIT – alokacja 17 000 000 euro**

Dofinansowanie będą mogły otrzymać inwestycje dot. głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej budynków publicznych, w tym m.in.: ocieplenie obiektu, wymiana pokrycia dachu, okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne wraz z instalacją, przebudowę

systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji oraz zastosowanie systemów zarządzania budynkiem, budowę i przebudowę instalacji Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) w modernizowanych energetycznie budynkach, instalacje systemów chłodzących, w tym również z OZE.

Beneficjenci – m.in. jednostki samorządu terytorialnego.

- **Podziałanie 4.6.1 Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w ramach ZIT– alokacja 8 400 000**

Konkurs ma doprowadzić do zwiększenia liczby gospodarstw domowych korzystającej z systemu oczyszczania ścieków. Dofinansowanie otrzymają inwestycje polegające na budowie i modernizacji sieci kanalizacyjnej, budowie, przebudowie, modernizacji oczyszczalni ścieków, a także budowie indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (przydomowych oczyszczalni ścieków) na obszarach gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie lub technicznie niezasadna. Możliwe też będzie inwestowanie w systemy zaopatrzenia w wodę, ujęcia i stacje uzdatniania wody, o ile są elementem projektu z zakresu gospodarki ściekowej.

Wsparcie m.in. dla jednostek samorządu terytorialnego, ich związków, stowarzyszeń, partnerów prywatnych w formule ppp.

- **Poddziałanie 4.6.2 Wsparcie ochrony zasobów kultury w ramach ZIT – alokacja 500 000 euro**

Dofinansowanie w ramach konkursu można uzyskać na prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane w obiektach zabytkowych, w otoczeniu zabytku i na obszarach zabytkowych, obszarach przemysłowych o wartościach historycznych oraz projekty polegające na konserwacji zabytków ruchomych i materiałów archiwalnych stanowiących dziedzictwo dokumentacyjne.

O wsparcie będą mogły ubiegać się między innymi jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz organy władzy i administracji rządowej.

- **Poddziałanie 6.4.2 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną w ramach ZIT – alokacja 4 062 182 euro**

Celem konkursu jest utworzenie nowych miejsc przedszkolnych i zwiększenie dostępności do przedszkoli w województwie.

Możliwa będzie budowa, rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja, remont obiektów na potrzeby świadczenia usług wychowania przedszkolnego (przedszkoli lub innych form edukacji przedszkolnej) wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu, w tym również wyposażeniem placów zabaw.

Beneficjenci – m.in. jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe.

- **Poddziałanie 6.4.3 Inwestycje w infrastrukturę kształcenie zawodowego w ramach ZIT – alokacja 2 000 000**

Konkurs ma dotyczyć budowy, rozbudowy, nadbudowy i wyposażeniu w bazę dydaktyczną nowych obiektów, a także przebudowie, adaptacji, modernizacji, remoncie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną już istniejących obiektów, ukierunkowane na **tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy**, w tym z inteligentnymi specjalizacjami określonymi w RIS.

Beneficjenci – m.in. jednostki samorządu terytorialnego, podmioty z obszaru kształcenia zawodowego i ustawicznego.

- **Poddziałanie 8.4.3 Rozwój usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach ZIT– alokacja 500 000 euro - EFS**

Celem konkursu jest tworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, czyli przede wszystkim żłobków, w tym dla dzieci niepełnosprawnych. Ponadto możliwe jest także przeszkolenie dla osób, które chciałyby stać się dziennym opiekunem, a także zatrudnienie przez gminę dziennych opiekunów. Odbiorcami wsparcia będą dzieci do lat 3 i ich rodzice, w szczególności powracający do pracy po urloпах macierzyńskich, rodzicielskich i wychowawczych.

- **Poddziałanie 10.1.2 Kształcenie ogólne w ramach ZIT – alokacja 3 000 000 euro - EFS**

Celem projektów w ramach tego konkursu ma być rozwijanie **kompetencji kluczowych uczniów** (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języki obce, kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Grupą docelową są m.in. uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne i zawodowe, nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek systemu oświaty oraz rodzice uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

- **Poddziałanie 10.1.3 Kształcenie zawodowe w ramach ZIT – alokacja 3 000 000 euro - EFS**

Celem konkursu jest poprawa jakości, efektywności i atrakcyjności kształcenia zawodowego. Wsparciem objęci zostaną m.in. uczniowie i wychowankowie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe oraz nauczyciele i pracownicy pedagogiczni kształcenia zawodowego.

III kwartał 2016 r. – 3 konkursy – 1 w ramach EFRR i 2 w ramach EFS

- **Poddziałanie 4.6.2 Wsparcie ochrony zasobów kultury w ramach ZIT – alokacja 5 109 881 euro**

Celem konkursu jest rozwój instytucji kultury. Możliwa będzie ich rozbudowa czy przebudowa (w tym dostosowanie istniejącego obiektu do nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych) wraz zakupem wyposażenia związanego z prowadzeniem działalności kulturalnej, w tym edukacyjnej.

- **Poddziałanie 9.1.1 Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT – alokacja 2 500 000 euro - EFS**

Działania w ramach tego konkursu będą skierowane do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej, w tym do osób długotrwale bezrobotnych. Każda z takich osób otrzyma zindywidualizowaną pomoc, która powinna się zakończyć znalezieniem pracy. Pomoc ta ma być również skierowana do osób niepełnosprawnych.

- **Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT – alokacja 1 893 413 euro - EFS**

Wsparcie w ramach konkursu ma być skierowane na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi, w tym starszymi i z niepełnosprawnościami świadczone w lokalnej społeczności. Dofinansowanie może dotyczyć:

- a) tworzenia i rozwój oferty placówek wsparcia i opieki np. dziennych domów pobytu, środowiskowych domów samopomocy, klubów samopomocy, mieszkań wspomaganych, innych ośrodków zapewniających opiekę dzienną i całodobową.
- b) rozwojowi niestacjonarnych usług opiekuńczych,
- c) likwidowania barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków),
- d) podnoszenia umiejętności opiekunów faktycznych służące poprawie jakości usług opiekuńczych (m.in.: kształcenie, poradnictwo).

IV kwartał 2016 r. – 3 konkursy – 2 w ramach EFRR i .1 w ramach EFS

- **Poddziałanie 3.5.2 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych w ramach ZIT – alokacja do ustalenia**

W konkursie uzyskają wsparcie inwestycje polegające na budowie, przebudowie ścieżek rowerowych oraz modernizacja systemów oświetlenia ulicznego, które to inwestycje przyczynia się do redukcji CO2.

Beneficjenci – m.in. jednostki samorządu terytorialnego.

- **Poddziałanie 6.4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT – alokacja 6 500 000 euro**

Celem tego działania jest ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach miejskich i obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie. Inwestycje w tym zakresie muszą wynikać z Lokalnego/Gminnego Programu Rewitalizacji i mają doprowadzić do likwidacji istotnych problemów społecznych, gospodarczych na zdiagnozowanym obszarze do rewitalizacji. Zadania te muszą być ściśle powiązane z działaniami podejmowanymi w ramach EFS.

Beneficjenci – m.in. jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe.

- **Poddziałanie 10.1.1 Wychowanie przedszkolne w ramach ZIT – alokacja 1 000 000 euro**

Celem konkursu jest zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych w istniejących obiektach, jak i zakładanie nowych ośrodków. Dofinansowanie otrzymają również dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci, a także doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli (i innych pracowników pedagogicznych ośrodków wychowania przedszkolnego), niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Odbiorcami wsparcia mogą być zarówno dzieci w wieku przedszkolnym i ich nauczyciele, jak i rodzice dzieci z niepełnosprawnościami.

Opracowanie: *Departament Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego*